PŘÍRODOPIS – sekunda – zoologie, buňka, prvoci, žahavci

VĚDY

protozoo- prvoci | entomo- hmyz | **ichtyo-** ryby | **batracho-** obojživ.
herpeto- plazi | ornito- ptáci | mama- savci | parazito- paraziti
morfo- tvar | anatomie vnitř. stavba | fyzio- funkce | **eto-** chování
eko- vztahy | zoogeo- rozšíření | zoopaleonto- vyhynulí | histo- tkáně

ŽIVOČICH

heterotrofní (org. látky z potravy, ne fotosyntéza); přijímá potravu; pohyb
zásoby: tuk + glykogen; základ = živočišná buňka

BUŇKA

jádro řídí | cytoplazma = polotekutá hmota | mitochondrie = dýchání
vakuoly = buň. šťáva | chloroplasty = fotosyntéza | ribozomy = bílkoviny
lyzozomy = odpad | membrána = styk s okolím | stěna = zpevňuje, chrání
jen rostl.: **stěna, chloroplasty, vakuoly** | stejné buňky = tkáň (histologie)

PRVOCI

mikroskop., jednobuň., 1 eukaryotní buňka = všechny funkce; kosmopolitní
význam: potrav. řetězce, rozkladači, trávení býložravců, horniny, nemoci
organely: ochranné (pelikula, schránky, cysty) | pohybu (brvy, bičíky, panožky, undul. membrána) | trávicí (vakuola; ústa → potr. vak. → řiť) | vylučovací (pulzující vak.) | smyslové (stigma, brvy, bičíky, neuromotor. aparát)
bičíkovci: trypanosoma, lamblie, bičenka, **trubénka** | kořenonožci: měňavka | výtrusovci: kokcidie, toxoplazma, zimnička | nálevníci: trepka, mrskavka, vířenka, **bachořci**
moře: dírkonošci ($CaCO_3$), mřížovci (SiO_2); slunivky SiO_2
zimnička = malárie (komár Anopheles) | trypanosoma = spavá n. (tse-tse)
toxoplazma: kočky, těhotné | kokcidie: králíci | lamblie: střevo dětí
pohyb: měňavka panožky | trypanosoma undul. membrána | trepka brvy | lamblie bičíky

ŽAHAVCI

žahavé buňky (vlákno + jed) | láčka 1 otvor | paprsčitě souměrní | metageneze
ektoderm vně, **entoderm** uvnitř, mezi nimi mezoglea (rosol, opora)
polyp: válec, ústa nahoru, přisedlý | medúza: deštník, ústa dolů, plave
dýchání povrchem těla | rozptýlená nerv. síť | nepohl.: pučení, strobilace
korálnatci (moře, polyp; sasanky, koráli) | polypovci (sladká v., regenerace) | medúzovci (talířovka ušatá, obrovská, kořenoústka) | čtyřhranky (nejjedovatější)
pohyb: nezmar přemety | medúza reaktivně | sasanka klouže